

Прокуратура України

ГЕНЕРАЛЬНА ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ

вул. Різницька, 13/15, м. Київ, 01011

факс: 280-26-03

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

м. Київ

28 листопада 2016 року

Генеральний прокурор України Луценко Юрій Віталійович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 4201600000001594 та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінальних правопорушень, відповідно до ст.ст. 2, 36, 42, 276, 277 і 278 КПК України, –

ПОВІДОМИВ:

Януковичу Віктору Федоровичу, який народився 9 липня 1950 року в м. Єнакієве Донецької області, зареєстрований за адресою: місто Київ, [REDACTED] [REDACTED] квартира 13, фактично проживав в Україні за адресою: Київська область, Вишгородський район, село Нові Петрівці, вул. [REDACTED] резиденція «Межигір'я», на цей час проживає за адресою: Російська Федерація, місто Ростов-на-Дону, вул. [REDACTED], громадянина України,

про те, що він підозрюється у вчиненні наступних злочинів:

– державної зради – тобто діяння, умисно вчиненого громадянином України на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній безпеці України, а саме: наданні іноземній державі – Російській Федерації та її представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, тобто кримінального правопорушення, передбаченого **ч. 1 ст. 111 КК України**;

– пособництві в умисних діях, вчинених з метою зміни меж території та державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України, представниками влади, за попередньою змовою групою осіб, які призвели до тяжких наслідків, тобто кримінального правопорушення, передбаченого **ч. 5 ст. 27, ч. 3 ст. 110 КК України**;

– пособництві у веденні агресивної війни, тобто кримінального правопорушення, передбаченого **ч. 5 ст. 27, ч. 2 ст. 437 КК України**.

**Фактичні обставини кримінальних правопорушень,
у вчиненні яких підозрюється Янукович В.Ф.:**

14 лютого 2010 року Центральна виборча комісія оголосила про обрання Президентом України Януковича Віктора Федоровича.

25 лютого 2010 року Янукович В.Ф. у будівлі Верховної Ради України в урочистій обстановці склав присягу на вірність Українському народу, тобто вступив на пост Президента України та став главою держави, Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України.

Відповідно до розділу V Конституції України, яка прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року (в редакції окремих статей згідно з Законом № 2222-IV від 8 грудня 2004 року), Президент України є главою держави, гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України.

Відповідно до статті 106 Конституції України в редакції окремих положень згідно з указаним Законом Президент України:

1) забезпечує державну незалежність, національну безпеку і правонаступництво держави;

2) звертається з посланнями до народу та із щорічними і позачерговими посланнями до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України;

3) представляє державу в міжнародних відносинах, здійснює керівництво зовнішньополітичною діяльністю держави, веде переговори та укладає міжнародні договори України;

4) приймає рішення про визнання іноземних держав;

5) призначає та звільняє глав дипломатичних представництв України в інших державах і при міжнародних організаціях; приймає вірчі і відкличні грамоти дипломатичних представників іноземних держав;

6) призначає всеукраїнський референдум щодо змін Конституції України відповідно до статті 156 Конституції України, проголошує всеукраїнський референдум за народною ініціативою;

7) призначає позачергові вибори до Верховної Ради України у строки, встановлені цією Конституцією;

8) припиняє повноваження Верховної Ради України у випадках, передбачених цією Конституцією;

9) вносить за пропозицією коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, сформованої відповідно до статті 83 Конституції України, подання про призначення Верховною Радою України Прем'єр-міністра України в строк не пізніше ніж на п'ятнадцятий день після одержання такої пропозиції;

10) вносить до Верховної Ради України подання про призначення Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України;

11) призначає на посаду та звільняє з посади за згодою Верховної Ради України Генерального прокурора України;

12) призначає на посади та звільняє з посад половину складу Ради Національного банку України;

13) призначає на посади та звільняє з посад половину складу Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення;

14) вносить до Верховної Ради України подання про призначення на посаду та звільнення з посади Голови Служби безпеки України;

15) зупиняє дію актів Кабінету Міністрів України з мотивів невідповідності цій Конституції з одночасним зверненням до Конституційного Суду України щодо їх конституційності;

16) скасовує акти Ради міністрів Автономної Республіки Крим;

17) є Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України; призначає на посади та звільняє з посад вище командування Збройних Сил України, інших військових формувань; здійснює керівництво у сферах національної безпеки та оборони держави;

18) очолює Раду національної безпеки і оборони України;

19) вносить до Верховної Ради України подання про оголошення стану війни та у разі збройної агресії проти України приймає рішення про використання Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань;

20) приймає відповідно до закону рішення про загальну або часткову мобілізацію та введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях у разі загрози нападу, небезпеки державній незалежності України;

21) приймає у разі необхідності рішення про введення в Україні або в окремих її місцевостях надзвичайного стану, а також оголошує у разі необхідності окремі місцевості України зонами надзвичайної екологічної ситуації – з наступним затвердженням цих рішень Верховною Радою України;

22) призначає на посади та звільняє з посад третину складу Конституційного Суду України;

23) утворює суди у визначеному законом порядку;

24) присвоює вищі військові звання, вищі дипломатичні ранги та інші вищі спеціальні звання і класні чини;

25) нагороджує державними нагородами; встановлює президентські відзнаки та нагороджує ними;

26) приймає рішення про прийняття до громадянства України та припинення громадянства України, про надання притулку в Україні;

27) здійснює помилування;

28) створює у межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України, для здійснення своїх повноважень консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби;

29) підписує закони, прийняті Верховною Радою України;

30) має право вето щодо прийнятих Верховною Радою України законів (крім законів про внесення змін до Конституції України) з наступним поверненням їх на повторний розгляд Верховної Ради України;

31) здійснює інші повноваження, визначені Конституцією України.

Президент України на основі та на виконання Конституції і законів України видає укази і розпорядження, які є обов'язковими до виконання на території України.

Відповідно до тексту складеної Януковичем В.Ф. 25.02.2010 присяги, він, заступаючи на пост Президента України, урочисто присягнув на вірність

Україні, зобов'язався усіма своїми справами боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу, обстоювати права і свободи громадян, додержуватися Конституції України і законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників, підносити авторитет України у світі.

Відповідно до статті 7 Закону України «Про Збройні Сили України» Президент України як Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України здійснює керівництво Збройними Силами України в межах, передбачених Конституцією України.

Частиною 1 ст. 9 Закону України «Про основи національної безпеки України» передбачено, що відповідно до Конституції і законів України Президент України як глава держави, гарант державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції, прав і свобод людини і громадянина, Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України і Голова Ради національної безпеки і оборони України здійснює загальне керівництво у сферах національної безпеки та оборони України.

Згідно з статтею 11 цього Закону Президентом України також здійснюється контроль за реалізацією заходів у сфері національної безпеки в межах їх повноважень, визначених Конституцією і законами України.

Таким чином, Янукович В.Ф. як Президент України відповідно до вимог Конституції України, інших законів, складеної ним присяги зобов'язаний був діяти в інтересах Українського народу і держави, забезпечувати державну незалежність, національну безпеку, суверенітет, територіальну цілісність та недоторканність, обороноздатність, дбати про державну, економічну та інформаційну безпеку України.

Незважаючи на це, Янукович В.Ф. вчинив державну зраду та сприяв вчиненню представниками влади Російської Федерації (далі – РФ) і службовими особами Збройних Сил (далі – ЗС) особливо тяжких злочинів проти основ національної безпеки України, миру та міжнародного правопорядку, за наступних обставин:

24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН увійшли Українська Радянська Соціалістична Республіка (з 24 серпня 1991 року змінено назву на Україна), Союз Радянських Соціалістичних Республік (з 24 грудня 1991 року змінено назву на Російська Федерація) та ще 49 країн-засновниць, а в подальшому до вказаної міжнародної організації прийняті інші країни світу.

Відповідно до ч. 4 ст. 2 Статуту ООН всі Члени ООН утримуються в їх міжнародних відносинах від загрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним з Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 9 грудня 1981 року № 36/103 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями від 16 грудня 1970 року № 2734 (XXV), що містить

Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки; від 21 грудня 1965 року № 2131 (XX), що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та обмеження їх суверенітету та від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX), що містить визначення агресії, встановлено, що ні одна з держав не має право здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації; здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Декларації Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX) серед іншого визначено:

- застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної та політичної незалежності іншої держави;

- застосування збройної сили державою першою в порушення Статуту ООН є перш за все свідченням акту агресії.

Будь-яка з наступних дій, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не носила, що є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;

- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;

- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;

- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські і повітряні флоти іншої держави;

- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за згодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;

- дія держави, що дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, що мають настільки серйозний характер, що це рівнозначно наведеним вище актам.

Жодні міркування будь-якого характеру, з політичних, економічних, військових чи інших причин не можуть бути виправданням агресії.

Статтями 1 та 2 III Конвенції про відкриття воєнних дій (Гаага, 18 жовтня 1907 року), яка вступила в дію 26 січня 1910 року, яку 7 березня 1955 року визнано Союзом Радянських Соціалістичних Республік, правонаступником якого є Російська Федерація, передбачено, що військові дії між державами не повинні починатися без попереднього і недвозначного попередження, яке буде мати форму мотивованого оголошення війни або форму ультиматуму з

умовним оголошенням війни. Стан війни повинен бути без уповільнення оповіщений нейтральним державам і буде мати для них дійсну силу лише після одержання оповіщення.

24 серпня 1991 року Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено Акт проголошення незалежності України, яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України. Згідно з указаним документом, територія України є неподільною та недоторканою.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і Російська Федерація.

Згідно з п.п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року Російська Федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні їх зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язались утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

31 травня 1997 року відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань за Заключним актом Наради з безпеки і співробітництва в Європі Україна та Російська Федерація уклали Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією (ратифікований Законом України від 14 січня 1998 року №13/98-ВР та Федеральним Законом Російської Федерації від 2 березня 1999 року № 42 ФЗ). Відповідно до ст.ст. 2-3 зазначеного Договору Російська Федерація зобов'язалась поважати територіальну цілісність України, підтвердила непорушність існуючих між ними кордонів та будівництво відносин на основі принципів взаємної поваги суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або загрози силою, включаючи економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальноновизнаних норм міжнародного права.

Статтями 1-2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет

України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Згідно з ч. 1 ст. 65 Конституції України захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України є обов'язком громадян України.

Відповідно до ст. 68 Конституції України кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Статтею 73 Конституції України визначено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Відповідно до ст.ст. 132–134 Конституції України територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, місто Севастополь має спеціальний статус, Автономна Республіка Крим є невід'ємною складовою частиною України і в межах повноважень, визначених Конституцією України, вирішує питання, віднесені до її відання.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади РФ та службових осіб ЗС РФ виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які розцінені представниками влади і ЗС РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ на території України – в Автономній Республіці Крим (далі – АР Крим) та м. Севастополі.

Свій злочинний умисел співучасники вирішили досягти шляхом ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців ЗС РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, створення і фінансування терористичних організацій та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії можуть призвести до загибелі людей, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи Генерального штабу ЗС РФ, на виконання наказів Міністра оборони РФ Шойгу С.К. та інших представників влади РФ, під безпосереднім керівництвом начальника Генерального штабу ЗС РФ Герасимова В.В. розробили злочинний план, яким передбачалося для досягнення військово-політичних цілей РФ, що на думку співучасників були прямо пов'язані із необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії південно-східних

регіонів України, АР Крим і м. Севастополя, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних засобів, застосування засобів прихованого характеру, які полягали у використанні протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України, формуванні під інформаційним впливом внутрішньої опозиції, організованої та контрольованої як службовими особами, так і негласними співробітниками ЗС РФ та інших правоохоронних і розвідувальних органів, під безпосереднім керівництвом яких організовувалися незаконні сепаратистські референдуми, спрямовані на порушення територіальної цілісності України.

У подальшому, з грудня 2013 року по лютий 2014 року, для забезпечення схвалення та підтримки громадянами РФ і жителями південно-східних регіонів України злочинних діянь, направлених на порушення суверенітету і територіальної цілісності України та встановлення впливу і вагомості РФ на світовій арені, представники влади та ЗС РФ, на виконання спільного злочинного плану, організували із застосуванням засобів масової інформації розпалювання в Україні національної ворожнечі шляхом ведення інформаційно-пропагандистської підривної діяльності.

Так, з грудня 2013 року за допомогою всіх видів медіа ресурсів РФ розпочато негативне викривлення подій на Євромайдані, якими вказувалося на хибність європейського вектору розвитку зовнішніх відносин України. При цьому шляхом перекручування, постійного нав'язування хибного тлумачення, компонування інформації для зміни свідомості та ставлення громадян РФ і місцевих жителів південно-східних регіонів України щодо дійсності та значення подій, які насправді відбувалися в Україні, представники опозиційних сил висвітлювалися як прихильники націоналістичних поглядів та побудови української держави на засадах ідей національної самосвідомості та ідентичності, учасники національно-визвольного руху середини ХХ століття (ОУН, УПА) – як прибічники та послідовники фашизму, пропагувалася їх неповноцінність за ознаками ідеологічних та політичних переконань.

Одночасно за допомогою засобів масової інформації здійснювалося спотворення свідомості частини населення України з метою зміни світоглядних основ, зародження сумніву в необхідності та доцільності спільного існування в рамках самостійної, унітарної, суверенної держави Україна з європейським вектором розвитку, підбурювання до міжетнічних конфліктів, розпалювання сепаратистських настроїв серед населення окремих регіонів України (АР Крим і м. Севастополя та південно-східних областей), провокування національних зіткнень, формування хибного образу частини українського населення як «націонал-фашистів», які мають інші духовні та моральні цінності, пропагують культ насильства та знущання над російськомовним населенням України.

Ураховуючи, що територія АР Крим та м. Севастополя мала найбільше військово-стратегічне значення серед інших територій України, які були об'єктом злочинного посягання представників влади РФ та ЗС РФ, а також те, що на вказаній території дислокувалися підрозділи ЧФ РФ, що сприяло найбільш прихованому використанню регулярних військ ЗС РФ поряд з іншими елементами гібридної війни, а тому її ведення вирішено було розпочати з території півострова Крим із залученням військовослужбовців ЧФ РФ, представників влади РФ, військових службових осіб ЗС РФ і службових осіб із

числа керівництва правоохоронних органів РФ, кожному з яких передбачалося доведення відведеної йому ролі в реалізації спільного злочинного умислу.

Зокрема, на військовослужбовців ЧФ РФ співучасниками покладалося вжиття заходів підготовки та розв'язання агресивної війни на території півострову Крим, а саме:

- планування, підготовка, організація прийняття та розосередження на об'єктах ЧФ РФ військових підрозділів ЗС РФ, які планувались ГШ ЗС РФ для здійснення вторгнення на територію півострова Крим для ведення агресивної війни проти України;

- організація блокування підрозділами ЧФ РФ у взаємодії з військовими козацькими товариствами під виглядом місцевого населення півострова Крим, представників так званої самооборони, військових частин Збройних Сил України (далі – ЗС України), Державної прикордонної служби України (далі – ДПС України) для перешкоджання їх законній діяльності щодо відсічі збройній агресії РФ, оборони України, захисту її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності;

- організація блокування транспортних комунікацій з метою порушення нормальної роботи морського та повітряного військового транспорту, пошкодження об'єктів, які мають важливе оборонне значення для забезпечення військової окупації ЗС РФ території півострова Крим;

- організація захоплення будівель і споруд, що забезпечують діяльність органів державної влади України, з метою перешкоджання їх нормальній роботі.

Так, з 20 лютого 2014 року для реалізації вищезазначеного умислу, з метою блокування та захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури для забезпечення військової окупації та подальшої анексії РФ території АР Крим і м. Севастополя, у порушення вимог п.п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року, принципів Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року та вимоги ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларації Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 9 грудня 1981 року № 36/103, від 16 грудня 1970 року № 2734 (XXV), від 21 грудня 1965 року №2131 (XX), від 14 грудня 1974 року №3314 (XXIX), ст. ст. 1, 2 III Конвенції про відкриття воєнних дій (Гаага, 18 жовтня 1907 року), ст.ст. 1 – 3, 68 Конституції України на територію півострова Крим військовим, морським та повітряним транспортом здійснено вторгнення окремих підрозділів ЗС РФ, зокрема:

- 31 окремої гвардійської десантно-штурмової бригади Повітряно-десантних військ (далі – ПДВ) ЗС РФ;

- 45 окремого гвардійського полку спеціального призначення ПДВ ЗС РФ (військова частина 28337);

- 18 окремої гвардійської мотострілецької бригади;

- 58 Армії Південного військового округу ЗС РФ;

- 98 гвардійської повітряно-десантної дивізії ПДВ ЗС РФ (військова частина 65451);

- 76 гвардійської десантно-штурмової дивізії ПДВ РФ;
- 15 окремої гвардійської мотострілецької бригади Миротворчих сил РФ (військова частина 90600).

У подальшому військовослужбовці ЧФ РФ у взаємодії з підрозділами спеціальних військ ЗС РФ та із залученням представників військових козацьких товариств продовжили реалізацію спільного умислу, спрямованого на військову окупацію та подальшу анексію півострова Крим.

Зокрема, близько 4 год. 30 хв. 27 лютого 2014 року понад 100 озброєних автоматами, снайперськими гвинтівками, кулеметами та гранатометами військовослужбовців 45-го окремого полку спецпризначення ПДВ ЗС РФ, одягнутих у цивільний одяг та у повному бойовому екіпіруванні, застосовуючи вибухівку для відкриття входних дверей та світло-шумові гранати для подолання опору охоронців приміщень, незаконно проникли до будівель Верховної Ради АР Крим, за адресою: АР Крим, м. Сімферополь, проспект Кірова, 13, та Ради Міністрів АР Крим, за адресою: АР Крим, м. Сімферополь, вул. Карла Маркса, 18, де, погрожуючи застосуванням зброї до присутніх у будівлях працівників міліції, заволоділи їх табельною зброєю та захопили вказані державні установи, після чого установили контроль над їх повсякденною діяльністю з метою забезпечення прийняття вигідних для РФ рішень.

Після силового захоплення над вказаними будівлями вивішено російський прапор, територію по периметру взято під контроль приданими силами, озброєними автоматичною стрілецькою зброєю, кулеметами та гранатометами військовослужбовцями ЧФ РФ у військовій формі одягу та у повному бойовому екіпіруванні.

Здійснивши захоплення будівель центральних органів влади АР Крим, представниками командування ЗС РФ на виконання вказівок та розпоряджень представників влади РФ вирішено продовжувати агресивні військові дії, визначені заздалегідь розробленим злочинним планом, з метою порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміни меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Зокрема, упродовж 27-28 лютого 2014 року військовослужбовці ЧФ РФ у взаємодії з підрозділами спеціальних військ ЗС РФ та із залученням представників військових козацьких товариств, продовжуючи реалізацію спільного умислу, спрямованого на військову окупацію та подальшу анексію півострова Крим, з метою недопущення на зазначену територію військових підрозділів ЗС України та представників правоохоронних органів для вжиття заходів щодо відсічі збройній агресії РФ, оборони України, захисту її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності, здійснили блокування автошляхів, захоплення аеропортів та транспортних підприємств, що організовували та забезпечували безпечний рух повітряних суден.

Так, 27 лютого 2014 року поблизу с. Суворове Армянського району АР Крим та біля с. Чонгар Генічеського району Херсонської області військовослужбовцями 3 зенітно-ракетного батальйону 810 окремої бригади морської піхоти ЧФ РФ (військова частина 13140) із залученням військовослужбовців невстановленого підрозділу спеціального призначення,

якими здійснено вторгнення на територію півострова Крим, загальною чисельністю близько 200 осіб, озброєними стрілецькою зброєю, ручними протитанковими гранатометами та ручними гранатами на 16 бронетранспортерах типу БТР-80, здійснено блокування транспортних комунікацій території півострова Крим шляхом виставлення перешкод, інженерного обладнання оборонних позицій, встановлення мінно-вибухових загороджень та фортифікаційного обладнання вогневих точок для ведення стрільби зі стрілецької зброї та окопів для техніки.

28 лютого 2014 року о 9 год. 10 хв. будівлі державного підприємства «Кримаерорух», розташованого за адресою: м. Сімферополь, вул. Федорівська, буд. 53, із прилеглим аеропортом «Сімферополь» після відмови працівників зазначеного підприємства виконувати незаконні вимоги щодо забезпечення посадки військових літаків ЗС РФ без здійснення прикордонно-митного контролю вантажу та осіб, які перебувають у них, були захоплені озброєними автоматичною стрілецькою зброєю військовослужбовцями ЧФ РФ у взаємодії із представниками Федеральної служби безпеки РФ та невстановленого підрозділу спеціальних військ Головного розвідувального управління (далі – ГРУ) ЗС РФ загальною кількістю близько 120 осіб та представниками військових козацьких товариств у кількості близько 100 осіб, унаслідок чого унеможливлено посадку та зліт літаків на зазначеному аеропорту без окремого розпорядження представників ЗС РФ.

Одночасно із блокуванням автошляхів та захопленням аеропортів і транспортних підприємств військовослужбовцями ЧФ РФ у взаємодії з представниками військових козацьких товариств та інших підрозділів ЗС РФ, якими здійснено вторгнення на територію півострова Крим, для перешкоджання законній діяльності військових підрозділів щодо відсічі збройній агресії РФ, оборони України, захисту її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності розпочато блокування та захоплення військових частин ЗС України, дислокованих на території АР Крим і м. Севастополя, пошкодження та знищення військового майна, що має важливе оборонне значення.

Зокрема, у період з 27 лютого по 1 березня 2014 року для забезпечення контролю над повітряним простором навколо півострова, що у подальшому надасть змогу нарощування сил шляхом вторгнення повітряним способом додаткових підрозділів ЗС РФ на територію АР Крим та унеможливить вжиття відповідних заходів командуваннями ЗС України та Внутрішніх військ МВС України (далі – ВВ МВС України) з посилення військових формувань, дислокованих на території АР Крим і м. Севастополя, здійснено блокування, захоплення та знищення майна військових частин протиповітряної оборони Тактичної групи (далі – ТГ) «Крим» Повітряних Сил ЗС України (військова частина А2355).

Водночас з метою забезпечення контролю над повітряним простором, надводною та підводною обстановкою навколо півострова Крим військовослужбовцями ЗС РФ здійснено блокування, захоплення та знищення майна військових частин радіоелектронної та радіотехнічної розвідки.

Так, о 12 год. 30 хв. 28 лютого 2014 року військовослужбовцями 810-ї окремої бригади морської піхоти ЧФ РФ у взаємодії з військовослужбовцями

невстановленої військової частини спеціального призначення ЗС РФ, якими здійснено вторгнення на територію півострова Крим, загальною кількістю близько 20 осіб, озброєних автоматичною стрілецькою зброєю, на автомобілі «УРАЛ» здійснено оточення периметра території військової частини А4368 (Центру радіоелектронної розвідки Військово-Морських сил (далі – ВМС) ЗС України), дислокованої в м. Севастополь на вул. Кріпосне шосе, 14, під загрозою застосування зброї заблоковано пропуск на територію військової частини особового складу і військового транспорту та висунуто злочинну вимогу щодо необхідності передачі їм усього наявного озброєння.

01 березня 2014 року близько 3 год. на територію 9-ї окремої радіотехнічної роти Командування ВМС ЗС України (військова частина А2246), дислокованої в АР Крим, м. Судак, мис Меганом, проникли озброєні військовослужбовці 45 окремого гвардійського полку спеціального призначення ПДВ ЗС РФ (військова частина 28337) під загальним керівництвом гвардії майора Боровіна О.І. та, погрожуючи застосуванням зброї до особового складу, захопили вказану частину, відключили її радіолокаційні засоби, чим унеможливили виконання завдань за призначенням.

Захопивши вказану частину, ці ж військовослужбовці спецназу повітрянодесантних військ у кількості близько 20 осіб, озброєні автоматичною стрілецькою зброєю та пістолетами, обладнаними пристроями для безшумної стрільби, 1 березня 2014 року близько 4 год. на автомобілі марки «КАМАЗ» без розпізнавальних знаків прибули до 727-ї окремої радіолокаційної роти ТГ «Крим» (військова частина А1138), дислокованої в АР Крим, м. Судак, мис Меганом, де під погрозою застосування зброї до особового складу військової частини заволоділи усією вогнепальною зброєю та привели у неприцездатний стан усі радіолокаційні засоби, чим унеможливили виконання військовою частиною завдань за призначенням.

Після захоплення вищевказаних частин та виведення з ладу системи протиповітряної оборони підрозділів ЗС України, дислокованих в АР Крим, на територію півострова, порушуючи державний повітряний простір України, почали безперешкодно здійснювати неодноразові перельоти з території Південного військового округу РФ та посадки в районах аеродромів «Кача» та «Гвардійське» ЧФ РФ військові літаки та вертольоти з військовослужбовцями ЗС РФ на бортах.

Окрім того, для забезпечення контролю над повітряним простором півострова Крим та з метою недопущення на зазначену територію військових підрозділів ЗС України і представників правоохоронних органів для вжиття заходів щодо відсічі збройній агресії РФ, оборони України, захисту її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності військовослужбовцями ЧФ РФ у взаємодії з військовослужбовцями військових частин спеціального призначення ЗС РФ, якими здійснено вторгнення на територію півострова Крим, здійснювалося блокування, захоплення та диверсії на військових аеродромах, розташованих на території АР Крим і м. Севастополя.

Так, о 22 год. 30 хв. 27 лютого 2014 року військовослужбовцями ЧФ РФ у взаємодії з військовослужбовцями 76 гвардійської десантно-штурмової дивізії ПДВ РФ загальною кількістю близько 300 осіб, озброєних автоматичною зброєю,

снайперськими гвинтівками та гранатометами, на 11 автомобілях марки «УРАЛ-4320», трьох бронетранспортерах та двох броньованих автомобілях ГАЗ-2330 «Тигр» заблоковано військовий аеропорт «Бельбек» військової частини А4515 (204 авіаційна бригада винищувачів Повітряних Сил ЗС України), дислокованої за адресою: м. Севастополь, с. Любимівка, та здійснено захоплення будівель ТОВ «Аеропорт «Бельбек» (Севастополь)», розташованого за адресою: м. Севастополь, вул. Качинське шосе, 44-а, яким спільно з військовою частиною А4515 використовувалася територія аеродрому для забезпечення рейсів цивільної авіації. У подальшому шляхом розміщення вищевказаних автомобілів марки «УРАЛ-4320» на злітно-посадкових смугах аеродрому в спосіб, що перешкоджає вирулюванню, зльоту та посадці як військових літаків ЗС України, так і цивільного авіатранспорту, військовослужбовцями ЗС РФ унеможливлено рух усіх повітряних суден у навколишньому повітряному просторі та припинено діяльність військової частини А4515 з протиповітряної оборони у повітряному просторі важливих державних об'єктів України.

1 березня 2014 року о 00 год. 55 хв. військовослужбовцями 22 гвардійської окремої бригади спеціального призначення ГРУ ГШ ЗС РФ у взаємодії із військовослужбовцями 810 окремої бригади морської охорони ЧФ РФ та військовослужбовцями 727 окремого батальйону морської піхоти Каспійської флотилії, озброєними автоматичною стрілецькою зброєю та у повному бойовому екіпуванні, загальною кількістю близько 350 осіб, якими використовувались 6 броньованих автомобілів ГАЗ-2330 «Тигр» з кулеметами на даху та 10 автомобілів «КАМАЗ» та «УРАЛ», здійснено захоплення аеродрому «Кіровське» військової частини А0156 (Державний науково-дослідний центр ЗС України), дислокованої за адресою: АР Крим, м. Феодосія, смт Приморський, вул. Гагаріна, та виведено із ладу військове майно, що забезпечує керівництво польотами літаків ЗС України – обладнання для керівництва польотами контрольно-диспетчерського пункту аеродрому («ВІСП», радіостанції, антени, телефони), пошкоджено робочі місця керівника польотів, ближньої зони керівника посадки, обрізано проводку зв'язку. Крім того, на злітно-посадковій смузі аеродрому останніми розміщено літак ЗС України АН-26 у спосіб, що перешкоджає вирулюванню, зльоту та посадці військових літаків ЗС України, чим унеможливлено рух повітряних суден у навколишньому повітряному просторі.

Крім того, з 27 лютого 2014 року військовослужбовцями ЧФ РФ у взаємодії з представниками інших підрозділів ЗС РФ, військових козацьких товариств на виконання розробленого злочинного плану розпочато заходи з блокування та захоплення військових частин ВМС ЗС України та ДПС України.

Так, упродовж 27-28 лютого 2014 року ракетним катером проекту 1241 Р-60 «Буря» з позивним «Бугель 955» (295-го Сулинського Червонопрапорного дивізіону ракетних катерів 41-ї бригади ракетних катерів ЧФ РФ), двома морськими буксирами МБ-173 та МБ-174, рейдовими буксирами РБ-312 та РБ-389 (1-ї групи 205-го загону управління допоміжного флоту ЧФ РФ), рятувальним буксирним судном «Шахтар» (1-ї групи 145-го загону рятувальних суден ЧФ РФ), морським транспортом озброєння «Генерал Рябіков» проекту 323В, двома морськими тральщиками проекту 266 м, бортові номери № 911 «Іван Голубець» та № 912 «Турбініст» (418-го дивізіону

тральщиків 68-ї бригади кораблів охорони водного району ЧФ РФ) та трьома невстановленими рейдовими буксирами ЧФ РФ шляхом їх розміщення у спосіб, що перешкоджав вільному виходу кораблів із Севастопольської бухти м. Севастополя, заблоковано судна ВМС ЗС України – протичовновий корвет «Тернопіль» (військова частина А3304), великий розвідувальний корабель «Славутич» (військова частина А0247) та буксир «Корець».

28 лютого 2014 року о 08 год. 50 хв. військовослужбовцями ЧФ РФ загальною кількістю близько 50 осіб, озброєних стрілецькою зброєю, на автомобілі марки «УРАЛ» здійснено оточення периметра території військової частини 2382 (Севастопольський загін морської охорони) Азово-Чорноморського регіонального управління ДПС України, дислокованої за адресою: м. Севастополь, вул. Новікова, 1, та під загрозою застосування зброї заблоковано пропуск на територію військової частини особового складу і військового транспорту.

У подальшому територія вказаної військової частини блокувалась озброєними автоматичною стрілецькою зброєю військовослужбовцями 22 гвардійської окремої бригади спеціального призначення ГРУ ГШ ЗС РФ, загальною кількістю близько 300 осіб, якими здійснено вторгнення на територію АР Крим з використанням 5 броньованих автомобілів марки ГАЗ-2330 «Тигр», обладнаних кулеметами на даху, 4 військових автомобілів «УАЗ», 8 автомобілів «КАМАЗ» та 2 автомобілів «УРАЛ».

Близько 9 год. 35 хв. 28 лютого 2014 року на зовнішньому рейді Балаклавської бухти м. Севастополя розміщено малий ракетний катер проекту 1241 Р-334 «Івановець», бортовий номер № 954 (295-го Сулинського Червонопрапорного дивізіону ракетних катерів 41-ї бригади ракетних катерів ЧФ РФ), у спосіб, що перешкоджав вільному виходу з бухти корабельно-катерному складу військової частини 2382.

Окрім того, упродовж 28 лютого 2014 року шляхом розміщення морського буксира МБ-23, водолазних морських ботів ВМ-125 та ВМ-154, середнього рятувального буксира СБ 5, рейдового водолазного катера РВК 860 (145-го загону рятувальних суден ЧФ РФ) та двох несамохідних суден-мішеней у спосіб, що перешкоджав вільному виходу кораблів із Стрілецької бухти м. Севастополя, заблоковано судна допоміжного флоту військової частини А4408 (Севастопольська військово-морська база ВМС ЗС України), дислокованої за адресою: м. Севастополь, вул. Дибенка, 23, бухта Стрілецька: корвет «Луцьк» (військова частина А0793), великий підводний човен «Запоріжжя» (військова частина А4430), корабель управління «Донбас» (військова частина А4543), корвет «Хмельницький» (військова частина А4274), ракетний корвет «Придніпров'я» (військова частина А1750) та ракетний катер «Прилуки» (військова частина А2295 «Б»).

Одночасно із блокуванням суден ВМС ЗС України в бухті Стрілецька м. Севастополя військовослужбовцями ЧФ РФ загальною кількістю близько 30 осіб, озброєних стрілецькою зброєю, на автомобілі марки «УРАЛ» шляхом виставлення вогневих позицій оточено сухопутний периметр військової частини А4408 та висунуто вимогу щодо необхідності передачі на зберігання представникам ЧФ РФ усього наявного озброєння військової частини.

Крім того, 1 березня 2014 року о 1 год. військовослужбовцями 810-ї окремої бригади морської піхоти ЧФ РФ загальною кількістю близько 30 осіб здійснено оточення периметра території військової частини А2272 (1-й батальйон морської піхоти ВМС ЗС України), дислокованої за адресою: АР Крим, м. Феодосія, вул. Насипна, 3, а також під загрозою застосування зброї, із використанням автомобілів марки «УРАЛ» і бронетранспортерів, заблоковано пропуск на територію військової частини особового складу і військового транспорту.

Крім того, у період з 27 лютого по 18 березня 2014 року військовослужбовці ЗС РФ спільно з іншими співучасниками вчинили захоплення і блокування будівель правоохоронних органів, органів державної влади, підприємств, установ і організацій для взяття під свій контроль місцевих засобів теле-радіомовлення і комунікацій та забезпечення виконання іншими співучасниками ведення агресивної війни згідно з відведеними їм ролями в реалізації спільного умислу, спрямованого на анексію території півострова Крим.

Зокрема, у зазначений період представниками так званої самооборони під прикриттям озброєних автоматичною стрілецькою зброєю військовослужбовців ЧФ РФ та спеціальних підрозділів ЗС РФ, присутність яких забезпечувала відсутність будь-якого спротиву, здійснено захоплення відділень зв'язку ВАТ «Укртелеком» у містах Сімферополі, Джанкої та смт Октябрське, державної телерадіокомпанії «Крим» та телерадіокомпанії «Ялта», Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в АР Крим, здійснено блокування регіональних підрозділів ВВ МВС України.

У результаті указаних протиправних дій військовослужбовців ЗС РФ фізично пошкоджено волоконно-оптичні магістральні кабелі компанії ВАТ «Укртелеком», унаслідок чого втрачено технічну можливість забезпечувати зв'язок між півостровом та іншими територіями України, частково припинено надання послуг фіксованого телефонного зв'язку, а також доступ до мережі Інтернет і мобільного зв'язку, обмежено трансляцію україномовних каналів.

З огляду на викладене з 20 лютого 2014 року представниками влади РФ і службовими особами ЗС РФ розпочато збройне вторгнення регулярних військ РФ на територію України з метою зміни меж території та державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Водночас громадянин України Янукович В.Ф., будучи главою держави, усвідомлюючи наявні загрози національній безпеці України з боку Російської Федерації, в тому числі на території АР Крим і м. Севастополя, порушив дану ним Присягу, всупереч наведеним вище вимогам ст. 106 Конституції України, ст. 7 Закону України «Про Збройні Сили України», ч. 1 ст. 9 і ст. 11 Закону України «Про основи національної безпеки України» не вжив жодних заходів щодо забезпечення суверенітету, територіальної цілісності, державної незалежності, національної безпеки, недоторканності та обороноздатності України, а натомість 24 лютого 2014 року залишив територію держави, виїхавши з півострова Крим до Російської Федерації.

Постановою Верховної Ради України від 22 лютого 2014 року № 757-VII

констатовано факт самоусунення Януковича В.Ф. від виконання покладених на нього конституційних повноважень Президента України.

Наведені вище факти розв'язання та ведення Російською Федерацією агресивної війни проти України, здійснення підривної діяльності шляхом вторгнення підрозділів ЗС РФ на територію півострова Крим, захоплення державних установ, організацій та військових частин з 27 лютого 2014 року широко висвітлювалися більшістю засобів масової інформації України та іноземних держав, у зв'язку з чим станом на 1 березня 2014 року були достовірно відомі Януковичу В.Ф.

У зв'язку з цим Янукович В.Ф. вирішив шляхом вчинення державної зради сприяти представникам влади Російської Федерації у веденні агресивної війни проти України для зміни меж території та державного кордону України, сподіваючись у такий протиправний спосіб, за рахунок суверенітету і територіальної цілісності України, отримати преференції від представників влади Російської Федерації для подальшого тривалого проживання на території цієї країни та уникнення кримінальної відповідальності в Україні.

Прибувши на територію Російської Федерації, Янукович В.Ф. у період з 27 лютого по 1 березня 2014 року вступив у злочинну змову з не встановленими на цей час представниками влади РФ, які спільно з Шойгу С.К. і Герасимовим В.В. вчиняли умисні дії з метою зміни меж території України шляхом ведення агресивної війни.

Указані представники влади РФ вирішили використати Януковича В.І. як пособника для усунення перешкод для вчинення зазначених злочинів, визначивши йому роль у спільному злочинному плані, що полягала у вчиненні ним протиправних дій від свого імені, як начебто легітимного Президента України, щодо спроби легітимізації вторгнення підрозділів ЗС РФ на територію півострова Крим та виправдання окупації цієї території України.

Діючи на виконання вказівок цих представників влади Російської Федерації, реалізуючи свій злочинний умисел та відведену йому роль у злочинному плані, Янукович В.Ф. 01.03.2014, перебуваючи у невстановленому місці на території РФ, діючи умисно, всупереч наведеним вище вимогам ст.ст. 1, 2, 65, 68, 132-134 Конституції України, усвідомлюючи безспірність агресії Російської Федерації проти України, для створення уявлення про легітимність дій представників влади РФ і службових осіб ЗС РФ та надання видимості законності вторгнення та окупації підрозділами Збройних Сил Російської Федерації території України, з метою сприяння порушенню територіальної цілісності України і її суверенітету, з вищенаведених мотивів склав від свого імені, як начебто легітимного Президента України, всупереч постанові Верховної Ради України від 22.02.2014 № 757-VII, письмову заяву, адресовану Президенту Російської Федерації Путіну В.В., такого змісту: «Як законно вибраний президент України заявляю. Події на майдані, незаконне захоплення влади в Києві, призвели до того, що Україна опинилась на порозі громадянської війни. В країні правлять хаос та анархія, життя, безпека і права людей, особливо на південному сході і в Криму, - під загрозою. Під впливом західних країн здійснюється відкритий терор і насилля, люди переслідуються за політичними і мовними ознаками. У зв'язку з цим звертаюсь до Президента Росії В.В.Путіна з проханням використати Збройні сили Російської Федерації

для відновлення законності, миру, правопорядку, стабільності і захисту населення України. В.Ф.Янукович 1-03-2014р.».

Тоді ж Янукович В.Ф., продовжуючи реалізацію свого злочинного наміру та згідно з відведеною йому роллю у злочинному плані, з наведеними вище мотивами та метою підписав указану заяву та надав зазначеним представникам влади Російської Федерації.

Цими своїми умисними протиправними діями Янукович В.Ф. надав іноземній державі – Російській Федерації та її представникам допомогу в проведенні підривної діяльності проти України, а також сприяв шляхом вчинення державної зради та усунення перешкод представникам влади РФ у веденні агресивної війни проти України і вчиненні умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

При цьому Янукович В.Ф. усвідомлював протиправний характер своїх дій, допускав можливі тяжкі наслідки у вигляді порушення територіальної цілісності та суверенітету України, окупації частини її території та передбачав можливість їх настання.

У свою чергу представники влади Російської Федерації, отримавши 1 березня 2014 року зазначене письмове звернення Януковича В.Ф., використали його як одну з підстав звернення Президента Російської Федерації Путіна В.В. до Ради Федерації Федеральних Зборів РФ про надання дозволу на використання Збройних Сил Російської Федерації в Україні, а також для публічного оприлюднення та поширення звернення Януковича В.Ф. у Раді безпеки ООН як офіційного документа та спроби виправдання військової окупації території півострова Крим.

Того ж дня, 1 березня 2014 року, Рада Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації, розглянувши звернення Президента РФ Путіна В.В., своєю постановою № 48 СФ надала дозвіл на використання Збройних Сил Російської Федерації в Україні начебто для захисту інтересів безпеки життя громадян РФ і особового складу військового контингенту ЗС РФ, що дислокується на території АР Крим, а насправді – для військової окупації частини суверенної території України, півострова Крим.

Крім того, 1 березня 2014 року Постійний представник Російської Федерації при ООН Чуркін В.І. під час 7124-го засідання Ради безпеки ООН повідомив інших учасників засідання про вказане звернення Януковича В.Ф. до Президента Російської Федерації, а 3 березня 2014 року під час наступного 7125-го засідання Ради безпеки ООН продемонстрував фотокопію оригіналу зазначеного звернення та розповсюдив його як офіційний документ Ради безпеки ООН.

Зазначене звернення Януковича В.Ф. представники влади та службові особи Збройних Сил Російської Федерації також використали в подальшому для спроби легітимізації незаконного переміщення у період до 16 березня 2014 року на територію півострова Крим з території РФ не менше 10500 російських військовослужбовців, не менше 10 танків, 207 бронетранспортерів та бойових машин піхоти (у т.ч. ГАЗ-2330 «Тигр»), 8 пускових установок (далі – ПУ) мобільних берегових ракетних комплексів КЗ00П «Бастіон-П», 24 одиниці реактивних систем залпового вогню

(далі – РСЗВ) БМ-21 «Град», 12 ПУ РСЗВ 9К57 «Ураган» і 10 транспортно-заряджувальних машин для них, понад 80 гармат та понад 25 самохідних артилерійських установок (у т.ч. 17 одиниць САУ «Гвоздика»), 80 одиниць засобів протиповітряної оборони (у т.ч. 16 ПУ зенітно-ракетного комплексу С-300, 8 бойових машин зенітно-ракетних комплексів (далі – ЗРК) «Панцирь-С1», 4 ПУ ЗРК «ОСА»), 16 фронтових бомбардувальників СУ-24, 2 винищувачі СУ-27, 6 літаків-розвідників СУ 24 МР, 26 вертольотів (з них, 3 одиниці типу Мі-8, 12 одиниць типу Мі-24, 11 одиниць КА-52), близько 640 одиниць вантажних автомобілів марки «УРАЛ» та «КАМАЗ».

Виконання вищевказаних дій надало змогу представникам влади та службовим особам Збройних Сил Російської Федерації забезпечити військову окупацію території півострова Крим, проведення диверсій, блокування військових частин, установ та органів військового управління ЗС України та інших військових формувань, державних органів і органів місцевого самоврядування, ведення іншої підривної діяльності, організацію проведення незаконних сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України, проголошення так званої Республіки Крим суверенною державою, підписання 18 березня 2014 року незаконного Договору про прийняття до РФ Республіки Крим і створення у складі РФ нових суб'єктів та його ратифікацію Радою Федерації РФ 21 березня 2014 року, що призвело до тяжких наслідків у вигляді порушення територіальної цілісності України та заподіяння збитків у вигляді втрати об'єктів державної власності на загальну суму понад 1 080 352 000 000 грн.

Відповідно до звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї ГУАМ, національних парламентів держав світу про визнання РФ державою-агресором, затвердженого постановою Верховної Ради України від 27 січня 2015 року № 129-VIII, Верховною Радою України визнано РФ державою-агресором та констатовано факт початку збройного конфлікту, спричиненого російською агресією з 20 лютого 2014 року під час вторгнення окремих підрозділів ЗС РФ через державний кордон України в районі Керченської протоки та використання РФ своїх військових формувань, дислокованих у Криму, для забезпечення ведення агресивної війни проти України.

15 квітня 2014 року Верховною Радою України прийнято Закон України № 1207-VII «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», згідно з якими перебування підрозділів ЗС РФ на території України з порушенням процедури, визначеної Конституцією та законами України, Гаазькими конвенціями 1907 року, IV Женевською конвенцією 1949 року, а також всупереч Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї 1994 року, Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією 1997 року та іншим міжнародно-правовим актам визнано окупацією частини території суверенної держави Україна, а територію АР Крим та м. Севастополь,

внутрішні води України цих територій, внутрішні морські води і територіальне море України навколо Кримського півострова, територію виключної (морської) економічної зони України вздовж узбережжя Кримського півострова та прилегло до узбережжя континентального шельфу України, на які поширюється юрисдикція органів державної влади України відповідно до норм міжнародного права, Конституції та законів України, а також повітряний простір над вищезазначеними територіями, визнано тимчасово окупованими територіями України внаслідок збройної агресії РФ.

Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 15.11.2016 визнано факт незаконної тимчасової окупації Російською Федерацією частини території України – півострова Крим.

Таким чином, Янукович Віктор Федорович підозрюється в тому, що він 1 березня 2014 року, будучи громадянином України, перебуваючи у невстановленому місці на території Російської Федерації, діючи умисно, в порушення зазначених вище вимог ст.ст. 1, 2, 65, 68, 132-134 Конституції України, з метою сприяння Російській Федерації та її представникам у порушенні суверенітету і територіальної цілісності України, сподіваючись отримати преференції від представників влади Російської Федерації для подальшого тривалого проживання на території цієї країни та уникнення кримінальної відповідальності в Україні, для створення уявлення про легітимність дій представників влади і службових осіб ЗС РФ, надання видимості законності вторгнення та окупації підрозділами Збройних Сил Російської Федерації території півострова Крим, усвідомлюючи явну протиправність власних дій, склав, підписав та звернувся з письмовою заявою до Президента Російської Федерації Путіна В.В. з проханням використати Збройні Сили цієї держави на території України, чим надав іноземній державі – Російській Федерації та її представникам допомогу в проведенні підривної діяльності проти України.

Цими своїми умисними протиправними діями Янукович В.Ф. вчинив державну зраду, тобто діяння, умисно вчинені громадянином України на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній безпеці України, а саме: надання іноземній державі – Російській Федерації та її представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, тобто кримінальне правопорушення, передбачене ч. 1 ст. 111 КК України.

Крім того, Янукович Віктор Федорович підозрюється в тому, що він 1 березня 2014 року за наведених вище обставин, перебуваючи у невстановленому місці на території Російської Федерації, діючи умисно, в порушення зазначених вище вимог ст.ст. 1, 2, 65, 68, 132-134 Конституції України, з метою створення уявлення про легітимність дій представників влади і службових осіб ЗС РФ, надання видимості законності вторгнення та окупації підрозділами Збройних Сил Російської Федерації території півострова Крим, сподіваючись отримати преференції від представників влади Російської Федерації для подальшого тривалого проживання на території цієї країни та

уникнення кримінальної відповідальності в Україні, шляхом складання, підписання та письмового звернення до Президента Російської Федерації із письмовою заявою з проханням використати Збройні Сили цієї держави на території України сприяв представникам влади і службовим особам Збройних Сил Російської Федерації у вчиненні умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що призвело до тяжких наслідків у вигляді порушення територіальної цілісності України - окупації півострову Крим, а також заподіяння збитків державі Україна унаслідок втрати об'єктів державної власності на загальну суму понад 1 080 352 000 000 грн.

Цими своїми умисними протиправними діями Янукович В.Ф. вчинив пособництво в умисних діях, скоєних з метою зміни меж території та державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України, вчинених представниками влади, за попередньою змовою групою осіб, які призвели до тяжких наслідків, тобто кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 27, ч. 3 ст. 110 КК України.

Також, Янукович Віктор Федорович підозрюється в тому, що він 01 березня 2014 року, за наведених вище обставин, перебуваючи у невстановленому місці на території Російської Федерації, діючи умисно, в порушення зазначених вище вимог ст.ст. 1, 2, 65, 68, 132-134 Конституції України, Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990, вимоги ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларації Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV), від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), з метою порушення територіальної цілісності та суверенітету України, маючи намір отримати індульгенції від представників влади Російської Федерації для подальшого тривалого проживання на території цієї країни та уникнення кримінальної відповідальності в Україні, шляхом складання, підписання та письмового звернення до Президента Російської Федерації із письмовою заявою з проханням використати Збройні Сили цієї держави на території України сприяв представникам влади і службовим особам Збройних Сил Російської Федерації у веденні агресивної війни проти України.

Цими своїми умисними протиправними діями Янукович В.Ф. вчинив пособництво у веденні агресивної війни, тобто кримінальне правопорушення, передбачене ч. 5 ст. 27, ч. 2 ст. 437 КК України

Генеральний прокурор України

Ю. Луценко

«28» листопада 2016 року

Повідомлення про підозру здійснено, письмове повідомлення про підозру одержав «___» _____ 20__ року.

Підозрюваний _____

Підозрюваному Януковичу В.Ф. у відповідності до вимог ст.ст. 20, 276, 277 КПК України повідомлено та роз'яснено права підозрюваного, передбачені наступними нормами чинного законодавства України.

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинів чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Закон України «Про попереднє ув'язнення»

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

- на захист відповідно до кримінально-процесуального законодавства;
- на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою

захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту)

- особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника, знайомитися з правилами тримання під вартою;

- на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин;

- одержувати два рази на місяць передачі або посилки та грошові перекази і передачі;

- купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;

- користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінальної справи;

- користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;

- відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їм віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;

- на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;

- звертатись із скаргами, заявами та листами до державних органів і службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

Взяті під варту жінки вправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 28 років) мають право отримувати психолого-педагогічну допомогу спеціалістів центрів соціальних служб для молоді.

Осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді взяття під варту в зв'язку з провадженням в іншій справі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Виправно-трудовим кодексом України для виду

режиму виправно-трудової колонії, призначеного їм Державним департаментом України з питань виконання покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятим під варту, встановлюється Державним департаментом України з питань виконання покарань. Міністерством оборони України за погодженням з Генеральною прокуратурою України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, зобов'язані:

- додержуватися порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;
- дотримуватися санітарно-гігієнічних правил, мати охайний зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;
- бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою;
- не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;
- бережливо ставитися до інвентарю, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватись послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Права підозрюваного мені оголошені, роз'яснені та зрозумілі.

Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав.

Підозрюваний _____

(підпис, ініціали, прізвище)

« ____ » год. « ____ » хвилин « ____ » _____ 20__ року.

Письмове повідомлення про підозру та
пам'ятку про процесуальні права підозрюваного вручив:

_____

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Положення про порядок короткочасного затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину

Стаття 10. Права та обов'язки затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, мають право:

- знати, в чому їх підозрюють;
- вимагати перевірки прокурором правомірності затримання; про заявлену вимогу адміністрація місця тримання затриманих негайно повідомляє прокурора;
- оскаржити дії особи, яка провадить дізнання, слідчого або прокурора, давати пояснення і заявляти клопотання;
- звертатися зі скаргами і заявами в державні органи, громадські організації і до службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Положення;
- користуватися своїм одягом і взуттям, а також іншими необхідними предметами і речами, перелік яких визначається Правилами внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, зобов'язані додержувати вимог цього Положення і Правил внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Закон України «Про попереднє ув'язнення»

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

- на захист відповідно до кримінально-процесуального законодавства;
- на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту)
  - особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника, знайомитися з правилами тримання під вартою;
  - на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин;
  - одержувати два рази на місяць передачі або посилки та грошові перекази і передачі;
  - купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;
  - користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінальної справи;
  - користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;

- відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їм віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;

- на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;

- звертатись із скаргами, заявами та листами до державних органів і службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

Взяті під варту жінки вправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 28 років) мають право отримувати психолого-педагогічну допомогу спеціалістів центрів соціальних служб для молоді.

Осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді взяття під варту в зв'язку з провадженням в іншій справі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Виправно-трудоим кодексом України для виду режиму виправно-трудої колонії, призначеного їм Державним департаментом України з питань виконання покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятим під варту, встановлюється Державним департаментом України з питань виконання покарань. Міністерством оборони України за погодженням з Генеральною прокуратурою України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, зобов'язані:

- додержуватися порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;

- дотримуватися санітарно-гігієнічних правил, мати охайний зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;

- бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою;

- не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;

- бережливо ставитися до інвентарю, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право **примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення**. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Пам'ятку отримав:

« ___ » _____ 20__ року

(підпис)

(прізвище, ініціали підозрюваного)

Пам'ятку вручив:

**КОРИНЕЦЬ ПОВІСТКИ
ПРО ВИКЛИК**

Повістка на ім'я гр-на
(ки) _____

про _____ явку
« _____ » _____ 20 _____ року
о « _____ » год. в каб.
№ _____ до _____

(адреса органу досудового
розслідування)

для забезпечення участі у _____

(назва процесуальної дії)

у _____ кримінальному
провадженні _____

(найменування, номер)

ОТРИМАВ

(розпис особи про отримання повістки
або ознайомлення з її змістом)

(інші дані, які підтверджують факт
вручення або ознайомлення)

Повістку про виклик
вручив _____

(розпис особи, яка вручила
повістку про виклик)

« _____ » _____ 20 _____ року

ПОВІСТКА ПРО ВИКЛИК

Януковича Віктора Федоровича,

що проживає за адресою: м. Київ, вул. Оболонська
Набережна, 15, корпус 5, квартира 13; Київська область,
Вишгородський район, с. Нові Петрівці, вул. І. Франка, 20;
м. Ростов-на-Дону, вул. Єременко, 81, корпус В.

Прошу Вас з'явитися «05» грудня 2016 року о 10:00 год. в
каб. №129 до начальника слідчого відділу Головної
військової прокуратури Генеральної прокуратури України
Лещенка А.Л. м. Київ, вул. Кловський, узвіз, 36/1, 044-200-69-78
до Головної військової прокуратури Генеральної
прокуратури України для участі у допиті та виконання інших
процесуальних дій у кримінальному провадженні
№4201600000001594

ЯК ПІДОЗРЮВАНОВОГО

(процесуальний статус, в якому перебуває викликана особа)

Стаття 121. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження

1. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження, - це витрати обвинуваченого, підозрюваного, до якого не застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, його захисника, представника потерпілого, пов'язані з переїздом до іншого населеного пункту, найманням житла, виплатою добоїв (у разі переїзду до іншого населеного пункту), а також втрачений зарібок чи витрати у зв'язку із відривом від звичайних занять. Компенсація за втрачений зарібок обчислюється пропорційно від розміру середньомісячного зарібоку, а компенсація за відрив від звичайних занять - пропорційно від розміру мінімальної заріботної плати.

2. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження підозрюваного, обвинуваченого, він несе самостійно.

3. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження захисника, несе підозрюваний, обвинувачений.

4. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження представника, несе особа, яку він представляє.

5. Гранічний розмір компенсації за судовим рішенням витрат, пов'язаних із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 122. Витрати, пов'язані із залученням потерпілих, свідків, спеціалістів, перекладачів та експертів

1. Витрати, пов'язані із залученням свідків, спеціалістів, перекладачів та експертів, несе сторона кримінального провадження, яка заявила клопотання про виклик свідків, залучила спеціаліста, перекладача чи експерта, крім випадків, встановлених цим Кодексом.

2. Витрати, пов'язані із участю потерпілих у кримінальному провадженні, залученням та участю перекладачів для перекладу показань підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого, цивільного позивача та цивільного відповідача, здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України в порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України. Залучення стороною обвинувачення експертів спеціалізованих державних установ, а також проведення експертизи за дорученням слідчого судді або суду здійснюються за рахунок коштів, які цільовим призначенням виділяються цим законодавством з Державного бюджету України.

3. Потерпілим, цивільним позивачам, свідкам оплачуються проїзд, наймання житла та добоїв (у разі переїзду до іншого населеного пункту), а також компенсація за втрачений зарібок чи відрив від звичайних занять.

Компенсація за втрачений зарібок обчислюється пропорційно від розміру середньомісячного зарібоку, а компенсація за відрив від звичайних занять - пропорційно від розміру мінімальної заріботної плати.

4. Експертам, спеціалістам, перекладачам оплачуються проїзд, а також добоїв в разі переїзду до іншого населеного пункту. Експертам, спеціалістам і перекладачам повинна бути сплачена винагорода за виконану роботу, якщо це не є їх службовим обов'язком.

5. Гранічний розмір компенсації витрат, пов'язаних із залученням потерпілих, свідків, спеціалістів та експертів, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 133. Виклик слідчим, прокурором

1. Слідчий, прокурор під час досудового розслідування має право викликати підозрюваного, свідка, потерпілого або іншого учасника кримінального провадження у встановлених цим Кодексом випадках для допиту чи участі в іншій процесуальній дії.

2. Слідчий, прокурор під час досудового розслідування мають право викликати особу, якщо є достатні підстави вважати, що вона може дати показання, які мають значення для кримінального провадження, або її участь у процесуальній дії є обов'язковою.

Стаття 138. Поважні причини неприбуття особи на виклик

1. Поважними причинами неприбуття особи на виклик є:

- 1) затримання, тримання під вартою або відбування покарання;
- 2) обмеження свободи пересування внаслідок дії закону або судового рішення;
- 3) обставини непереборної сили (епідемії, військові події, стихійні лиха або інші подібні обставини);
- 4) відсутність особи у місці проживання протягом тривалого часу внаслідок відрядження, подорожі тощо;
- 5) тяжка хвороба або перебування в закладі охорони здоров'я у зв'язку з лікуванням або вагітністю за умови неможливості тимчасово залишити цей заклад;
- 6) смерть близьких родичів, членів сім'ї чи інших близьких осіб або серйозна загроза їхньому життю;
- 7) несвочасне одержання повістки про виклик;
- 8) інші обставини, які об'єктивно унеможливають з'явлення особи на виклик.

Стаття 139. Наслідки неприбуття на виклик

1. Якщо підозрюваний, обвинувачений, свідок, потерпілий, цивільний відповідач, який був у встановленому КПК України порядку викликаний (зокрема, наявне підтвердження отримання ним повістки про виклик або ознайомлення з її змістом іншим шляхом), не з'явився без поважних причин або не повідомив про причини свого неприбуття, на нього накладається грошове стягнення у розмірі: - від 0,25 до 0,5 розміру мінімальної заріботної плати - у випадку неприбуття на виклик слідчого, прокурора; - від 0,5 до 2 розмірів мінімальної заріботної плати - у випадку неприбуття на виклик слідчого судді, суду.

2. У випадку, встановленому частиною першою цієї статті, до підозрюваного, обвинуваченого, свідка, може бути застосовано примід.

3. За злісне ухилення від явки свідок, потерпілий несуть відповідальність, встановлену законом.

**Головна військова прокуратура Генеральної
прокуратури України м. Київ, вул. Кловський, узвіз, 36/1.**
Начальник слідчого відділу ГВП ГПУ _____ А. Лещенко

«28» листопада 2016 року

**КОРИНЕЦЬ ПОВІСТКИ
ПРО ВИКЛИК**

Повістка на ім'я гр-на
(ки) _____

про _____ явку
« _____ » _____ 20 _____ року
о « _____ » год. в каб.
№ _____ до _____
(адреса органу досудового
розслідування)

для забезпечення участі у _____

(назва процесуальної дії)
у кримінальному
провадженні _____

(найменування, номер)

ОТРИМАВ

(розпис особи про отримання повістки
або ознайомлення з її змістом)

(інші дані, які підтверджують факт
вручення або ознайомлення)

Повістку про виклик
вручив _____

(розпис особи, яка вручила
повістку про виклик)

« _____ » _____ 20 _____ року

ПОВІСТКА ПРО ВИКЛИК

Гр-н (ка)

Янукович Віктор Федорович,

(прізвище ім'я та по батькові)

що проживає за адресою: м. Київ, вул. Оболонська
Набережна, 15, корпус 5, квартира 13; Київська область,
Вишгородський район, с. Нові Петрівці, вул. І. Франка, 20;
м. Ростов-на-Дону, вул. Єременко, 81, корпус В.

Прошу Вас з'явитися «05» грудня 2016 року о 10:00 год. в
каб. №129 до начальника слідчого відділу Головної
військової прокуратури Генеральної прокуратури України
Лещенка А.Л. м. Київ, вул. Кловський, узвіз, 36/1, 044-200-69-78
(найменування та адреса органу досудового розслідування, телефон)

до Головної військової прокуратури Генеральної
прокуратури України

для участі у допиті та виконання інших процесуальних дій

(назва процесуальної дії)

у кримінальному провадженні №42016000000001594

(найменування, номер)

ЯК ПІДОЗРЮВАНОВОГО

(процесуальний статус, в якому перебуває викликана особа)

Стаття 121. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження
1. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження, - це витрати обвинуваченого, підозрюваного, до якого не застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, його захисника, представника потерпілого, пов'язані з переїздом до іншого населеного пункту, найманням житла, виплатою добових (у разі переїзду до іншого населеного пункту), а також втрачений зарібок чи витрати у зв'язку із відривом від звичайних занять. Компенсація за втрачений зарібок обчислюється пропорційно від розміру середньомісячного зарібку, а компенсація за відрив від звичайних занять - пропорційно від розміру мінімальної зарібної плати.
2. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження підозрюваного, обвинуваченого, він несе самостійно.
3. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження захисника, несе підозрюваний, обвинувачений.
4. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження представника, несе особа, яку він представляє.
5. Гранічний розмір компенсації за судовим рішенням витрат, пов'язаних із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 122. Витрати, пов'язані із залученням потерпілих, свідків, спеціалістів, перекладачів та експертів
1. Витрати, пов'язані із залученням свідків, спеціалістів, перекладачів та експертів, несе сторона кримінального провадження, яка заявила клопотання про виклик свідків, залучила спеціаліста, перекладача чи експерта, крім випадків, встановлених цим Кодексом.
2. Витрати, пов'язані із участю потерпілих у кримінальному провадженні, залученням та участю перекладачів для перекладу показань підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого, шкідливого позивача та шкідливого відповідача, здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України в порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України. Залучення стороною обвинувачення експертів спеціалізованих державних установ, а також проведення експертизи за дорученням слідчого судді або суду здійснюється за рахунок коштів, які цільовим призначенням виділяються цим законодавством з Державного бюджету України.
3. Потерпілим, шкідливим позивачам, свідкам оплачуються проїзд, наймання житла та добові (у разі переїзду до іншого населеного пункту), а також компенсація за втрачений зарібок чи відрив від звичайних занять. Компенсація за втрачений зарібок обчислюється пропорційно від розміру середньомісячного зарібку, а компенсація за відрив від звичайних занять - пропорційно від розміру мінімальної зарібної плати.
4. Експертам, спеціалістам, перекладачам оплачуються проїзд, а також добові в разі переїзду до іншого населеного пункту. Експертам, спеціалістам і перекладачам повинна бути сплачена винагорода за виконану роботу, якщо це не є їх службовим обов'язком.
5. Гранічний розмір компенсації витрат, пов'язаних із залученням потерпілих, свідків, спеціалістів та експертів, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 133. Виклик слідчим, прокурором

1. Слідчий, прокурор під час досудового розслідування має право викликати підозрюваного, свідка, потерпілого або іншого учасника кримінального провадження у встановлених цим Кодексом випадках для допиту чи участі в інших процесуальних діях.
2. Слідчий, прокурор під час досудового розслідування мають право викликати особу, якщо є достатні підстави вважати, що вона може дати показання, які мають значення для кримінального провадження, або її участь у процесуальних діях є обов'язковою.

Стаття 138. Поважні причини неприбуття особи на виклик

1. Поважними причинами неприбуття особи на виклик є:
1) затримання, тримання під вартою або відбування покарання;
2) обмеження свободи пересування внаслідок дії закону або судового рішення;
3) обставини непереборної сили (епідемія, військові події, стихійні лиха або інші подібні обставини);
4) відсутність особи у місці проживання протягом тривалого часу внаслідок відрядження, подорожі тощо;
5) тяжка хвороба або перебування в закладі охорони здоров'я у зв'язку з лікуванням або вагітністю за умови неможливості тимчасово залишити цей заклад;
6) смерть близьких родичів, членів сім'ї чи інших близьких осіб або серйозна загроза їхньому життю;
7) несовчасне одержання повістки про виклик;
8) інші обставини, які об'єктивно унеможливають з'явлення особи на виклик.

Стаття 139. Наслідки неприбуття на виклик

1. Якщо підозрюваний, обвинувачений, свідок, потерпілий, шкідливий позивач, який був у встановленому КПК України порядку викликаний (зокрема, наявне підтвердження отримання ним повістки про виклик або ознайомлення з її змістом іншим шляхом), не з'явився без поважних причин або не повідомив про причини свого неприбуття, на нього накладається грошове стягнення у розмірі - від 0,25 до 0,5 розміру мінімальної зарібної плати - у випадку неприбуття на виклик слідчого, прокурора; - від 0,5 до 2 розмірів мінімальної зарібної плати - у випадку неприбуття на виклик слідчого судді, суду.
2. У випадку, встановленому частинною першою цієї статті, до підозрюваного, обвинуваченого, свідка, може бути застосовано привід.
3. За злісне ухилення від явки свідок, потерпілий несуть відповідальність, встановлену законом.

**Головна військова прокуратура Генеральної
прокуратури України м. Київ, вул. Кловський, узвіз, 36/1,
Начальник слідчого відділу ГВП ГПУ А. Лещенко**
«28» листопада 2016 року

**КОРИНЕЦЬ ПОВІСТКИ
ПРО ВИКЛИК**

Повістка на ім'я гр-на
(ки) _____

про _____ явку
« _____ » _____ 20 _____ року
о « _____ » год. в каб.
№ _____ до _____

(адреса органу досудового
розслідування)

для забезпечення участі у _____

(назва процесуальної дії)
у _____ кримінальному
провадженні _____

(найменування, номер)

ОТРИМАВ

(розпис особи про отримання повістки
або ознайомлення з її змістом)

(інші дані, які підтверджують факт
вручення або ознайомлення)

Повістку про виклик
вручив _____

(розпис особи, яка вручила
повістку про виклик)

« _____ » _____ 20 _____ року

ПОВІСТКА ПРО ВИКЛИК

Януковича Віктора Федоровича,

що проживає за адресою: м. Київ, вул. Оболонська
Набережна, 15, корпус 5, квартира 13; Київська область,
Вишгородський район, с. Нові Петрівці, вул. І. Франка, 20;
м. Ростов-на-Дону, вул. Єременко, 81, корпус В.

Прошу Вас з'явитися «09» грудня 2016 року о 10:00 год. в
каб. №129 до начальника слідчого відділу Головної
військової прокуратури Генеральної прокуратури України
Лещенка А.Л. м. Київ, вул. Кловський, узвіз, 36/1,044-200-69-78
до Головної військової прокуратури Генеральної
прокуратури України для участі у допиті та виконання інших
процесуальних дій у кримінальному провадженні
№42016000000001594

ЯК ПІДОЗРЮВАНОГО

(процесуальний статус, в якому перебуває викликана особа)

Стаття 121. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження
1. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження, - це витрати обвинуваченого, підозрюваного, до якого не застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, його захисника, представника потерпілого, пов'язані з переїздом до іншого населеного пункту, найманням житла, виплатою добових (у разі переїзду до іншого населеного пункту), а також втрачений зарібок чи витрати у зв'язку із відривом від звичайних занять. Компенсація за втрачений зарібок обчислюється пропорційно від розміру середньомісячного зарібку, а компенсація за відрив від звичайних занять - пропорційно від розміру мінімальної зарібної плати.
2. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження підозрюваного, обвинуваченого, він несе самостійно.
3. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження захисника, несе підозрюваний, обвинувачений.
4. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження представника, несе особа, яку він представляє.
5. Граничний розмір компенсації за судовим рішенням витрат, пов'язаних із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 122. Витрати, пов'язані із залученням потерпілих, свідків, спеціалістів, перекладачів та експертів
1. Витрати, пов'язані із залученням свідків, спеціалістів, перекладачів та експертів, несе сторона кримінального провадження, яка заявила клопотання про виклик свідків, залучила спеціаліста, перекладача чи експерта, крім випадків, встановлених цим Кодексом.
2. Витрати, пов'язані із участю потерпілих у кримінальному провадженні, залученням та участю перекладачів для перекладу показань підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого, цивільного позивача та цивільного відповідача, здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України в порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України.
Залучення стороною обвинувачення експертів спеціалізованих державних установ, а також проведення експертизи за дорученням слідчого судді або суду здійснюється за рахунок коштів, які цільовим призначенням виділяються цим законодавством з Державного бюджету України.
3. Потерпілим, цивільним позивачам, свідкам оплачуються проїзд, наймання житла та добові (у разі переїзду до іншого населеного пункту), а також компенсація за втрачений зарібок чи відрив від звичайних занять.
Компенсація за втрачений зарібок обчислюється пропорційно від розміру середньомісячного зарібку, а компенсація за відрив від звичайних занять - пропорційно від розміру мінімальної зарібної плати.
4. Експертам, спеціалістам, перекладачам оплачуються проїзд, а також добові в разі переїзду до іншого населеного пункту. Експертам, спеціалістам і перекладачам повинна бути сплачена винагорода за виконану роботу, якщо це не є їх службовим обов'язком.
5. Граничний розмір компенсації витрат, пов'язаних із залученням потерпілих, свідків, спеціалістів та експертів, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 133. Виклик слідчим, прокурором

1. Слідчий, прокурор під час досудового розслідування має право викликати підозрюваного, свідка, потерпілого або іншого учасника кримінального провадження у встановлених цим Кодексом випадках для допиту чи участі в іншій процесуальній дії.
2. Слідчий, прокурор під час досудового розслідування мають право викликати особу, якщо є достатні підстави вважати, що вона може дати показання, які мають значення для кримінального провадження, або її участь у процесуальній дії є обов'язковою.

Стаття 138. Поважні причини неприбуття особи на виклик

1. Поважними причинами неприбуття особи на виклик є:
1) затримання, тримання під вартою або відбування покарання;
2) обмеження свободи пересування внаслідок дії закону або судового рішення;
3) обставини непереборної сили (епідемії, військові події, стихійні лиха або інші подібні обставини);
4) відсутність особи у місці проживання протягом тривалого часу внаслідок відрядження, подорожі тощо;
5) тяжка хвороба або перебування в закладі охорони здоров'я у зв'язку з лікуванням або вагітністю за умови неможливості тимчасово залишити цей заклад;
6) смерть близьких родичів, членів сім'ї чи інших близьких осіб або серйозна загроза їхньому життю;
7) несвочасне одержання повістки про виклик;
8) інші обставини, які об'єктивно унеможливають з'явлення особи на виклик.

Стаття 139. Наслідки неприбуття на виклик

1. Якщо підозрюваний, обвинувачений, свідок, потерпілий, цивільний відповідач, який був у встановленому КПК України порядку викликаний (зокрема, наявне підтвердження отримання ним повістки про виклик або ознайомлення з її змістом іншим шляхом), не з'явився без поважних причин або не повідомив про причини свого неприбуття, на нього накладається грошове стягнення у розмірі - від 0,25 до 0,5 розміру мінімальної зарібної плати - у випадку неприбуття на виклик слідчого, прокурора; - від 0,5 до 2 розмірів мінімальної зарібної плати - у випадку неприбуття на виклик слідчого судді, суду.
2. У випадку, встановленому частиною першою цієї статті, до підозрюваного, обвинуваченого, свідка, може бути застосовано притяг.
3. За злісне ухилення від явки свідок, потерпілий несуть відповідальність, встановлену законом.

**Головна військова прокуратура Генеральної
прокуратури України м. Київ, вул. Кловський, узвіз, 36/1.**
Начальник слідчого відділу ГВП ГПУ _____ А. Лещенко
«28» листопада 2016 року

**КОРИНЕЦЬ ПОВІСТКИ
ПРО ВИКЛИК**

Повістка на ім'я гр-на
(ки) _____

про _____ явку
« _____ » _____ 20 _____ року
о « _____ » год. в каб.
№ _____ до _____

(адреса органу досудового
розслідування)

для забезпечення участі у _____

(назва процесуальної дії)

у кримінальному
провадженні _____

(найменування, номер)

ОТРИМАВ

(розпис особи про отримання повістки
або ознайомлення з її змістом)

(інші дані, які підтверджують факт
вручення або ознайомлення)

Повістку про виклик
вручив _____

(розпис особи, яка вручила
повістку про виклик)

« _____ » _____ 20 _____ року

ПОВІСТКА ПРО ВИКЛИК

Гр-н (ка)

Янукович Віктор Федорович,

(прізвище ім'я та по батькові)

що проживає за адресою: м. Київ, вул. Оболонська
Набережна, 15, корпус 5, квартира 13; Київська область,
Вишгородський район, с. Нові Петрівці, вул. І. Франка, 20;
м. Ростов-на-Дону, вул. Єременко, 81, корпус В.

Прошу Вас з'явитися «09» грудня 2016 року о 10:00 год. в
каб. №129 до начальника слідчого відділу Головної
військової прокуратури Генеральної прокуратури України
Лещенка А.Л. м. Київ, вул. Кловський, узвіз, 36/1,044-200-69-78

(найменування та адреса органу досудового розслідування, телефон)

до Головної військової прокуратури Генеральної
прокуратури України

для участі у допиті та виконання інших процесуальних дій

(назва процесуальної дії)

у кримінальному провадженні №42016000000001594

(найменування, номер)

ЯК ПІДОЗРЮВАНОГО

(процесуальний статус, в якому перебуває викликана особа)

- Стаття 121. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження**
1. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження, - це витрати обвинуваченого, підозрюваного, до якого не застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, його захисника, представника потерпілого, пов'язані з переїздом до іншого населеного пункту, найманням житла, виплатою добоїв (у разі переїзду до іншого населеного пункту), а також втрачений зарібок чи витрати у зв'язку із відривом від звичайних занять. Компенсація за втрачений зарібок обчислюється пропорційно від розміру середньомісячного зарібку, а компенсація за відрив від звичайних занять - пропорційно від розміру мінімальної зарібної плати.
  2. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження підозрюваного, обвинуваченого, він несе самостійно.
  3. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження захисника, несе підозрюваний, обвинувачений.
  4. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження представника, несе особа, яку він представляє.
  5. Граничний розмір компенсації за судовим рішенням витрат, пов'язаних із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження, встановлюється Кабінетом Міністрів України.
- Стаття 122. Витрати, пов'язані із залученням потерпілих, свідків, спеціалістів, перекладачів та експертів**
1. Витрати, пов'язані із залученням свідків, спеціалістів, перекладачів та експертів, несе сторона кримінального провадження, яка заявила клопотання про виклик свідків, залучила спеціаліста, перекладача чи експерта, крім випадків, встановлених цим Кодексом.
  2. Витрати, пов'язані із участю потерпілих у кримінальному провадженні, залученням та участю перекладачів для перекладу показань підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого, цивільного позивача та цивільного відповідача, здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України в порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України. Залучення стороною обвинувачення експертів спеціалізованих державних установ, а також проведення експертизи за дорученням слідчого судді або суду здійснюється за рахунок коштів, які щільовим призначенням виділяються цим установам з Державного бюджету України.
  3. Потерпілим, цивільним позивачам, свідкам оплачуються проїзд, наймання житла та добоїв (у разі переїзду до іншого населеного пункту), а також компенсація за втрачений зарібок чи відрив від звичайних занять. Компенсація за втрачений зарібок обчислюється пропорційно від розміру середньомісячного зарібку, а компенсація за відрив від звичайних занять - пропорційно від розміру мінімальної зарібної плати.
  4. Експертам, спеціалістам, перекладачам оплачуються проїзд, а також добоїв в разі переїзду до іншого населеного пункту. Експертам, спеціалістам і перекладачам повинна бути сплачена винагорода за виконану роботу, якщо це не є їх службовим обов'язком.
  5. Граничний розмір компенсації витрат, пов'язаних із залученням потерпілих, свідків, спеціалістів та експертів, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 133. Виклик слідчим, прокурором

1. Слідчий, прокурор під час досудового розслідування має право викликати підозрюваного, свідка, потерпілого або іншого учасника кримінального провадження у встановлених цим Кодексом випадках для допиту чи участі в іншій процесуальній дії.
2. Слідчий, прокурор під час досудового розслідування мають право викликати особу, якщо с достатні підстави вважати, що вона може дати показання, які мають значення для кримінального провадження, або її участь у процесуальній дії с обов'язковою.

Стаття 138. Поважні причини неприбуття особи на виклик

1. Поважними причинами неприбуття особи на виклик є:
  - 1) затримання, тримання під вартою або відбування покарання;
  - 2) обмеження свободи пересування внаслідок дії закону або судового рішення;
  - 3) обставини непереборної сили (епідемії, військові події, стихійні лиха або інші подібні обставини);
  - 4) відсутність особи у місці проживання протягом тривалого часу внаслідок відрядження, подорожі тощо;
  - 5) тяжка хвороба або перебування в закладі охорони здоров'я у зв'язку з лікуванням або вагітністю за умови неможливості тимчасово залишити цей заклад;
  - 6) смерть близьких родичів, членів сім'ї чи інших близьких осіб або серйозна загроза їхньому життю;
  - 7) несвочасне одержання повістки про виклик;
  - 8) інші обставини, які об'єктивно унеможливають з'явлення особи на виклик.

Стаття 139. Наслідки неприбуття на виклик

1. Якщо підозрюваний, обвинувачений, свідок, потерпілий, цивільний відповідач, який був у встановленому КПК України порядку викликаний (зокрема, наявне підтвердження отримання ним повістки про виклик або ознайомлення з її змістом іншим шляхом), не з'явився без поважних причин або не повідомив про причини свого неприбуття, на нього накладається грошове стягнення у розмірі: - від 0,25 до 0,5 розміру мінімальної зарібної плати - у випадку неприбуття на виклик слідчого, прокурора; - від 0,5 до 2 розмірів мінімальної зарібної плати - у випадку неприбуття на виклик слідчого судді, суду.
2. У випадку, встановленому частиною першою цієї статті, до підозрюваного, обвинуваченого, свідка, може бути застосовано прізви.
3. За злісне ухилення від явки свідок, потерпілий несуть відповідальність, встановлену законом.

**Головна військова прокуратура Генеральної
прокуратури України м. Київ, вул. Кловський, узвіз, 36/1,
Начальник слідчого відділу ГВП ГПУ А. Лещенко**

«28» листопада 2016 року